

Przedmiot: Pedagogika ogólna

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Rehabilitacji Katedra Terapii Zajęciowej Kierownik: dr Grzegorz Bednarczuk
Nazwa przedmiotu	Pedagogika ogólna
Kod przedmiotu	TZ-I-05
Język wykładowy	Polski
Rodzaj kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	I stopień
Rok studiów	I
Semestr	1
Liczba punktów ECTS	2 ECTS (15 godzin wykładów, 15 godzin ćwiczeń, 20 godzin praca własna)
Imiona i nazwiska wykładowców	dr Aleksandra Buchholz aleksandra.buchholz@awf.edu.pl mgr Sebastian Skrobisz sebastian.skrobisz@awf.edu.pl
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	Terapia Zajęciowa
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	Stacjonarny
Wymaganie wstępne i dodatkowe	Umiejętność korzystania z zasobów bibliotecznych. Umiejętności analizowania tekstów.

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z: podstawowymi pojęciami pedagogiki, z przedmiotem pedagogiki, z miejscem pedagogiki w systemie nauk humanistycznych. Uwrażliwianie studentów na współczesne problemy rozwoju, wychowania oraz opieki nad dzieckiem, jego rodziną oraz środowiskiem edukacyjnym
C2	Zapoznanie studenta z zagrożeniami dla rozwoju oraz zdrowia dzieci i młodzieży, jakie niesie współczesna cywilizacja, a zwłaszcza masowa kultura.
C3	Zapoznanie studenta z możliwościami zapobiegania, a także terapii zdrowia i rozwoju dzieci i młodzieży, jakie niosą, adekwatne i uwzględniające holistyczną wizję człowieka, działania pedagogiczne
C4	Zapoznanie studenta z antropologicznymi i aksjologicznymi podstawami edukacji, rewalidacji oraz terapii zajęciowej

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu

Efekt uczenia się	Efekty uczenia się przedmiotowe	Odniesienie do celów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK
Wiedza			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
K_W25 Zna podstawy procesu wychowania. Zna i rozumie procesy zachodzące w otoczeniu i przemiany zachodzące we współczesnej rodzinie oraz innych głównych środowiskach życia człowieka, i ich konsekwencje dla zaspokajania potrzeb dzieci, młodzieży i osób dorosłych.	<ol style="list-style-type: none"> Rozróżnia poszczególne obszary środowiska wychowawczego i ich specyfikę, a także potrzebę współpracy (zwłaszcza pomiędzy rodziną a środowiskiem społecznym) Posiada wiedzę aksjologiczną i rozumie znaczenie wartości w życiu człowieka oraz dynamikę zmian w podejściu do wartości Posiada wiedzę o przebiegu procesu wychowania, jego poszczególnych elementach i warunkach skuteczności oddziaływań pedagogicznych 	C1, C3, C4	P6S_WK
K_W26 Rozumie podstawowe pojęcia i kategorie pedagogiki społecznej takie jak: profilaktyka, kompensacja, wsparcie społeczne, praca w	<ol style="list-style-type: none"> Zna, rozróżnia, nadaje prawidłowy sens podstawowym pojęciom pedagogicznym. Rozumie charakter systemowy oddziaływań pedagogicznych i specyfikę relacji człowiek-otoczenie 	C1, C2, C3	P6S_WK

środowisku, siły społeczne i ich organizacja.	3. Zna podstawowe źródła zasobów ludzkich z uwzględnieniem ich kontekstu życiowego		
K_W27 Posiada wiedzę na temat podstawowych zasad pedagogiki i pedagogiki specjalnej, potrafi je wykorzystać w pracy z osobami z ograniczeniami w funkcjonowaniu, osobami z niepełnosprawnością, chorujących i wykluczonych społecznie.	1. Zna cele i zasady oddziaływań pedagogicznych i ich uwarunkowania kontekstualne 2. Zna specyfikę funkcjonowania różnych grup z uwzględnieniem ich potrzeb 3. Zna podstawowe narzędzia wspierające zasoby osobiste i społeczne	C1, C2, C3	P6S_WK
Umiejętności			
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
K_U06 Potrafi opisać metodyczne aspekty wychowania oraz uczenia się i zastosować w terapii zajęciowej wiedzę na temat wychowania i uczenia się.	1. Posiada umiejętności analizowania, rozumienia i opisywania zjawisk oraz problemów pedagogicznych 2. Posiada umiejętności generalizowania wiedzy teoretycznej i odpowiedniego wykorzystywania na poziomie indywidualnych przypadków z uwzględnieniem kontekstu życiowego i posiadanych zasobów	C2, C3	P6S_UW
K_U8 Potrafi wskazać i opisać konsekwencje (psychologiczne, społeczne, kulturowe, prawne, ekonomiczne) wynikające z ograniczeń w funkcjonowaniu, niepełnosprawności lub choroby, wykluczenia społecznego.	1. Posiada umiejętności systemowego ujmowania objawów ludzkich zachowań typowych oraz odchodzących od standardów kulturowo-społecznych	C2, C3	P6S_UW
K_U27 Potrafi być rzecznikiem praw i potrzeb osób i grup społecznych, współpracować, konsultować, koordynować,	1. Posiada wiedzę z zakresu wsparcia społecznego i podstawowe umiejętności dobierania odpowiedniego wymiaru wsparcia do kontentnej potrzeby klienta	C2, C3	P6S_UO

projektować programy interwencji i adaptować środowisko, uczyć i kształcić, podawać zalecenia, nadzorować, edukować i wspierać zaangażowanie klienta.			
K_U28 Potrafi podjąć działania ukierunkowane na edukację zdrowotną i promocję zdrowia, oraz współpracować w zakresie prewencji chorób cywilizacyjnych, niepełnosprawności, patologii społecznych i wykluczenia społecznego.	1. Posiada umiejętności współpracy ze środowiskiem wychowawczym i inicjowania oraz włączania się w interdyscyplinarny nurt procesu wychowawczego. Potrafi dostrzegać kontekstualny wymiar zachowań i postaw prezentowanych przed podmioty wychowania 2. Uwzględnia zagrożenia zdrowia człowieka i rozwoju jakie niesie współczesna cywilizacja a jednocześnie potrafi dostrzec i wykorzystać w swoich oddziaływaniach pedagogicznych zasoby i korzyści wytworów współczesnej cywilizacji 3. Posiada umiejętności odnoszenia się do interdyscyplinarnego charakteru swojej pracy w celu efektywnej współpracy z zespołem specjalistów z różnych obszarów pomocowych i uspołnienienia procesu terapeutycznego	C2, C3	P6S_UO
Kompetencje społeczne			
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
K_P01 Postrzega osoby holistycznie - ich potrzeby fizyczne, psychiczne i duchowe traktuje jako jedność. K_P02 Szanuje indywidualne różnice, poglądy, zwyczaje i ich wpływ na aktywność życiową osoby.	1. Uświadamia sobie wyjątkowość, odrębność i osobność każdego podmiotu oddziaływania pedagogicznego, którym należy się zająć by mu pomóc.	C1, C3	P6S_KK P6S_KO
K_P03 Zachowuje autonomię własną oraz uznaje autonomię innych osób i grup społecznych, z którymi współpracuje oraz odbiorców swoich	1. Uznaje szacunek dla osobowej godności człowieka i jego kontekstu życiowego, jako podstawę każdego wymiaru terapii. 2. Rozumie potrzebę dokonywania stałej refleksji nad własnymi postawami wobec osób słabych,	C1, C3	P6S_KO

działań zawodowych. Wspiera partnerstwo klienta w procesie terapii zajęciowej.	potrzebujących pomocy nierzadko cierpiących.		
K_P05 W sposób profesjonalny buduje relacje z osobą zdrową lub chorą, z jej środowiskiem społecznym, rodziną i najbliższym otoczeniem. Stosuje TZ zgodnie z zasadami praktyki nakierowanej na potrzeby osoby lub grupy społecznej, dla promowania zdrowia i dobrostanu, traktując działalność człowieka, jako fundament rozwoju społecznego i zapewnienia sprawiedliwości społecznej.	1.W swojej pracy odnosi się do aksjologicznych podstaw pedagogiki, stawiając na pierwszym miejscu wartości indywidualne i grupowe a także monitorując na bieżąco kondycję psychofizyczną osoby i jej poziom gotowości do przyjęcia pomocy	C4	P6S_KR

Treści programowe			
	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów uczenia się kierunkowych / przedmiotowych	Odniesienie do celów przedmiotu
Wykłady			
TP1,2	Pedagogika jako nauka. Podstawowe pojęcia, przedmiot badań. Miejsce pedagogiki w systemie nauk humanistycznych.	K_W25/1/2/3 K_W26/1/2/3	C1,C4
TP3	Rola i znaczenie wartości w życiu człowieka i w wychowaniu. Geneza moralności jako moderatora ludzkiego działania	K_W25/1/2/3 K_W26/1/2/3	C1,C4
TP4	Rola rodziny w procesie wychowania. Ujęcie systemowe	K_W25/1/3 K_W26/2 K_U28/1 K_P05/1 K_U08/1	C3,C4
T5,6	Rodzina wobec cierpienia, choroby, niepełnosprawności. Pomoc rodzinie dziecka z niepełnosprawnością	K_W25/1/3 K_W26/2 K_U28/1 K_P05/1 K_U08/1	C3,C4
TP7	Terapia systemowa wsparciem dla rodziny dziecka z trudnościami rozwojowymi. TSR I VIT	K_U06/1/2 K_U28/1	C3

	jako przykłady terapii skoncentrowanej na zasobach.	K_P01/1 K_P03/1/3 K_U08/1	
TP8	Rezyliencja jako cecha sprzyjająca radzeniu sobie w trudnych okolicznościach	K_W26/2/3	C1,C3,C4
Ćwiczenia / zajęcia praktyczne			
TP9	Metody badań pedagogicznych.	K_W26/1 K_W27/1 K_U06/1	C1,C2,C3
TP10	Cele wychowania. Metody wychowania.	K_W26/1 K_W27/1 K_U06/1	C1,C2,C3
TP11	Zasady wychowania.	K_W26/1 K_W27/1 K_U06/1	C1,C2,C3
TP12	Środowisko wychowawcze intencjonalne i naturalne.	K_U06/1 K_U28/1 K_P05/1	C1,C2,C3
TP13	Pedagogika wobec zagrożeń zdrowia i rozwoju młodego pokolenia jakie niesie współczesna cywilizacja, a zwłaszcza kultura masowa	K_W25/3 K_W26/2/3	C2,C3
TP14	Edukacja zdrowotna – podejście psychospołeczne	K_W25/3 K_U28/2	C3
TP15	Wsparcie społeczne jako kategoria pedagogiczna.	K_W26/2/3 K_U27/1	C1,C3
TP16	zaliczenie		C1,C2,C3,C4

Planowane formy / działania / metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów uczenia się kierunkowych/przedmiotowych
TP1-8	Wykłady – wykład informacyjny, film, dyskusja	K_W25/1/2/3, K_W26/1/2/3, K_W27/3, K_U28/2, K_U08/1
TP 9-15	Metoda przewodniego tekstu, pogadanka, metoda przypadków (studium indywidualne/grupowe), warsztaty, praca zespołowa, dyskusja dydaktyczna	K_W25/1/3, K_W26/1/2, K_W27/1, K_U06/1/2, K_U28/1, K_P01/1, K_P03/1/3, K_P05/1, K_U27/1

Środki dydaktyczne:

Komputer
 Rzutnik multimedialny
 Prezentacje tematyczne
 Wydruki tabel, opisów przypadków, etc.
 Formularze wywiadów, narzędzi diagnostycznych, testów itp.

Metody i kryteria oceniania

Efekt uczenia się dla przedmiotu według standardu	Treści programowe (TP)	Typy / Metody oceniania D – oceniane diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
K_W25/1/2/3, K_W26/1/2/3, K_W27/3, K_U28/2 K_U08/1	TP1-8	P - obecność na wykładach, udział w dyskusjach, aktywność na zajęciach
K_W25/1/3, K_W26/1/2, K_W27/1, K_U06/1/2, K_U28/1, K_P01/1, K_P03/1/3, K_P05/1 K_U27/1	TP9-15	- obecność na ćwiczeniach, aktywność F - zaliczenie na ocenę w formie pracy pisemnej

*D – ocena przypadku, rozpoznanie, F – sprawdzian pisemny, dyskusja, obserwacja, P – egzamin pisemny lub wybór z załączonej walidacji wyników.

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe**Literatura obowiązkowa:**

- 1) Śliwerski, B. (2020). Pedagogika ogólna. Wyd. III. Kraków: Impuls
- 2) Śliwerski, B. (2015). Współczesne teoria i nurty wychowania. Kraków: Impuls

Literatura uzupełniająca:

- 1) Woynarowska, B. (red.) (2017). Edukacja zdrowotna. Warszawa: PWN
- 2) Kulesza, M. (2017). Rodzinne zasoby w pedagogice społecznej i praktyce psychopedagogicznej. Warszawa: Difin
- 3) Czyżewska, Z., Kanter, I. A. (2023). Funkcjonowanie rodziny dziecka z niepełnosprawnością intelektualną po diagnozie. Student Niepełnosprawny. Szkice i Rozprawy. DOI: <https://doi.org/10.34739/sn.2023.23.07>
- 4) Płaczkiwicz, B. (2023). Psychospołeczne aspekty funkcjonowania rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością. Społeczeństwo. Edukacja. Język DOI: [https://doi.org/10.19251/sej/2023.18\(13\)](https://doi.org/10.19251/sej/2023.18(13))
- 5) Skalski, D. W., Kowalski, D., Czarnecki, D., Graczyk, M., Orel, I., Starikov, V. (2023). Szanse i zagrożenia w odbiorze mediów przez dzieci. Rehabilitation & Recreation. DOI <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2023.14.20>
- 6) Kaniewska-Mackiewicz, E. (2019). Aksjologiczne paradygmaty edukacji. Zeszyty Naukowe WSG, t. 35 seria: Edukacja – Rodzina – Społeczeństwo, 4, 155-169.
- 7) https://interalia.queerstudies.pl/issues/8_2013/2013_08_nienormatywne_praktyki_rodzinne.pdf

8) Czas Kultury, 4 (2019). Wydanie czasopisma poświęcone niepełnosprawności.

Punkty ECTS (1 pkt - 25 godz. pracy studenta)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	30
Przygotowanie do zajęć	0
Zapoznanie się ze wskazaną literaturą	15
Napisanie projektu	0
Przygotowanie raportu	0
Przygotowanie do egzaminu	5
Razem = 50 godz. = 2 ECTS	